

Libero Settimanale di politica, cultura, sport e cronaca

QUI COMANDA MAOMETTO
Che orgoglio, l'Europa si piega all'Islam e chiede scusa per la satira su Allah
ECCO LE 12 VIGNETTE SATIRICHE CHE NESSUNO HA IL CORAGGIO DI PUBBLICARE

SPORT
ANDERLECHTTRANS
Nicht Holstebeck
en Verantwoort
Zij de Wankop
tucht

RECHT OP SATIRE
Elke dag een ramkraak

MURKANI
WIRTSCHAFTS
PLATZ
VERBODEN
BOTTLE

BARCELÓ
Cognac

De meest sexy mannen ter wereld

Het Nieuwsblad

De Modderige kerer met witte bek en telt omhoog

GEEN AFBEELDINGEN MEER VAN MOHAMMED

RECHT OP SATIRE

De meest sexy mannen ter wereld

De Modderige kerer met witte bek en telt omhoog

De meest sexy mannen ter wereld

De Modderige kerer met witte bek en telt omhoog

EL PAIS

Hacienda plantea que las autonomías puedan subir el IVA
La medida, la única que se aprobó antes por la Comisión Europea

Arrecia la polémica por las viñetas de Mahoma

El Gobierno obligará a Gas Natural a vender más centrales de las previstas
El Consejo de Ministros, tras la OPA de la compañía inglesa

Municipios del PP recalifican en Murcia suelo de Polaris para hacer 58.000 viviendas

BARCELÓ
Cognac

mi Padania
MazdaPalace - MILANO
Finale della Miss Padania 2006
Sabato, 4 febbraio 2006 - ore 21

la PADANIA

Prenota il TUO posto **Padania**
Info 199 40 40 00
visita il sito e VOTA la tua miss preferita
www.misspadania.com

Anno X, N. 28, una copia Lire 1.936,27 (e 1,00 - Fr. sv. 2,80)
Sped. in abb. post. - 4/90 - Art. 2 comma 20 lettera b legge 662/96 - Milano

DIRETTORE UMBERTO BOSSI

Venerdì 2 febbraio 2006

ANALISI PARAGONE

PER QUESTE VIGNETTE L'ISLAM HA GIÀ OTTENUTO LA TESTA DI UN DIRETTORE

...NON MI LICENZA NESSUNO!

Muhammed

Nos últimos días, os europeos asisten con sorpresa a un regueiro de protestas que comezou a semana pasada en Siria e se estendeu até os últimos recunchos do mundo islámico, incluída Turquía e Bosnia. A orixe desa violencia –que causou xa varios mortos– está na publicación o pasado setembro, nun periódico dinamarqués, dunhas caricaturas de Mahoma, ao que a relixión islámica prohibe representar. Revista das Letras indaga nesa crise sen precedentes cos testemuños dalgúns dos seus colaboradores, que tratan de clarificar que está pasando e cales poden ser as consecuencias. Para boa parte dos consultados –desde Manuel Outeiriño a Pedro Puy, pasando por Germán Sierra, Iván Prado ou Antón Dobao, entre outros–, hai un feito moi especial que levanta as sospeitas sobre os acontecementos: ¿que intereses se agochan detrás dunha crise que xorde catro meses despois da aparición das caricaturas, tras o triunfo de Hamas en Palestina e en plena crise nuclear de Irán?

Fanatismo e liberdade

S. Noia e A.R. López

¿Violencia antioccidental? ¿Fobia antiislamista? ¿Incomprensión cultural? ¿Ignorancia? ¿Consecuencia de avatares históricos? Os acontecementos xerados nos últimos días pola publicación dunhas caricaturas de Mahoma nun xornal dinamarqués de extrema dereita están a sobardar o conflito diplomático para converterse nunha profunda crise política entre os países do Islam e occidente. A queima de distintas embaixadas europeas ou a morte de varias persoas nas manifestacións contra as caricaturas son algunhas das escenas máis sorprendentes dunha campaña que segue quente tras negarse o Goberno danés –unha coalición sostida tamén pola extrema dereita– a pedir desculpas. Nesa dinámica, a maioría dos europeos asisten con estupor a unha guerra na que, por riba de todo, temen os horribles atentados do fanatismo islámico, semellantes aos que sufriron Madrid ou Londres.

Para **Ghaleb Jaber Ibrahim**, un empresario palestino radicado en Galicia desde hai décadas, a teórica crise entre os países do Islam e occidente é “artificial”, posiblemente creada –engade– “pola tensión acumulada” e aproveitada por gobernos sometidos á presión occidental, como Siria, Irán e a Palestina de Hamas, para “diminuír a tensión sobre os seus gobernos”. Como proba desa “artificialidade”, Jaber subliña o tratamento que nos días álxidos do conflito se lle deu “a unha traxedia de gran magnitude, coa morte de case mil persoas no afundimento dun barco en Exipto, fronte á queima da bandeira de Dinamarca: o accidente apenas ocupou unha breve noticia na portada, mentres a foto da queima da bandeira apareceu en todas as primeiras páxinas”. Probablemente, conclúe, “non estamos acertados no tratamento informativo dos medios en Europa”, mesmo nas noticias das manifestacións, onde se toman quince ou vinte mil manifestantes –“unha minoría”– como representantes dun país “que ten unha maioría laica”.

Unha visión semellante ten **Iván Prado**, un dos poucos pallasos galegos que levaron os seus espectáculos a

Palestina: “No fondo, é unha enorme cortina de fume. Un grande espectáculo de fogos de artifício que agocha un grave problema de relación entre occidente e o mundo musulmán, algo que se arrastra posiblemente desde as cruzadas pero que desde o proceso de colonización e a posterior etapa de industrialización europea, se foi agravando nunha terrorífica escalada de accións. Os grandes poderes económicos e as nacións máis armadas foron esmagando e condicionando o futuro de tribos ou nacións, de xeito que agora, algúns estados atopan un único muro de contención nas posicións maximalistas e escurantistas da relixión”. A Iván Prado non lle interesan as confrontacións que nacen a partir dunhas viñetas, porque iso –di– “non é o problema”. A cuestión, ao seu xuízo, é que o mundo musulmán e as repúblicas árabes, desde a II Guerra Mundial, “viven unha situación de opresión e roubo dos seus dereitos e a única solución ante semellante impresiolismo é o fanatismno relixioso”.

A cuestión sobre o peso que adquiriu na crise a estratexia mediática occidental é o que, en palabras do escritor e neurobiólogo **Germán Sierra**, fai “difícil deducir a transcendencia” do caso. “A miña occidentalidade europea”, asegura, “fai que tenda a defender os daneses e dicir que a liberdade de expresión é un valor ao que non pode renunciar Europa... Pero, por outra parte, tal e como está a situación global, convén ter un certo coidado á hora de provocar, ás veces innecesariamente, algo que pode converterse nun conflito grave.”

De “provocación torpe” caulifica tamén o escritor e periodista **Santiago**

Jaureguizar a publicación das viñetas. Pese a que el sempre o “divirte a provocación”, agora parécelle excesiva porque “todos sabemos a sensibilidade do mundo musulmán cara a calquera cousa que veña de occidente. Jaureguizar cuestiona, ao mesmo tempo, a postura do Goberno danés e do periódico no que apareceron as caricaturas: “a súa negativa a pedir desculpas é aínda máis torpe que a publicación. Unha vez que se pon en marcha unha bóla de neve, podían tomarse actitudes de quitarlle ferro... Faltou diplomacia no sentido máis amplo”.

Ataques aos observadores en Palestina

Os observadores internacionais despregados en Hebrón abandonarán esta cidade cixjordana tras os últimos ataques e fustrigadas sufridos por centenas de palestinos enfurecidos pola publicación das polémicas viñetas do profeta Mahoma. O xefe da misión de Presenza Temporal Internacional en Hebrón (TIPH, polas súas siglas en inglés), Arnstein Overkil, confirmou onte que lles ordenou ós preto de 70 observadores da delegación que abandonen de forma temporal a cidade. Nos últimos días, despois de que palestinos enfurecidos atacasen en Hebrón a sede de operacións do TIPH, a misión reduciра as súas patrullas nun intento de evitar encontróns innecesarios. “Fomos atacados, ningún dos membros da misión sufriu feridas físicas pero si se rexistraron ataques moi duros contra a nosa sede con pedras de grandes dimensións, que romperon varios cristais”, afirmou Overkil. Centos de palestinos atacaron onte por segunda vez desde a fin de semana a misión internacional de observadores e tentaron incendiar a sede. Os palestinos dirixíronse áa misión internacional, apostada na cidade desde 1994, coa intención de protestar pola publicación das caricaturas sobre Mahoma en diarios europeos.

As accións diplomáticas

Os xefes de Goberno de España, José Luis Rodríguez Zapatero, e Turquía, Recep Tayyip Erdogan, fixeron un chamamento conxunto “ó respecto e á calma”, ante as “tensións” provocadas pola publicación de caricaturas de Mahoma. “Todos seremos os perdedores se non conseguimos desactivar de inmediato esta situación”, advirten os dous impulsores do proxecto de “Alianza das Civilizacións”, nun artigo no diario estadounidense *International Herald Tribune* editado en París. Onte mesmo, tamén o presidente de EEUU, George W. Bush, lanzou un chamamento aos Gobernos do mundo para que poñan fin á violencia desatada tras a publicación de caricaturas de Mahoma en medios de comunicación europeos. “Recorro ós Gobernos do mundo a que freen a violencia, a ser respectuosos, (...) a protexer as vidas dos diplomáticos inocentes que están a servir ós seus países no exterior”, dixo Bush tras recibir na Casa Blanca ó rei Abdalá II de Xordania. En termos similares expresouse o monarca xordano. Mentres, na UE, Dinamarca estuda a posibilidade de expoñer o problema causado pola publicación de caricaturas de Mahoma na próxima reunión do Consello de ministros de Xustiza e Interior do día 21 en Bruxelas.

Entre as razóns que o escritor baralla para explicar a situación actual, figura a "febleza ideolóxica", cando "as grandes utopías, o islamismo e o cristianismo se están revelando inútiles para unha guía ética e espiritual das persoas". Nesa crise de identidade, algúns grupos aférranse ás súas crenzas "e sentan ao bordo do abismo extremista".

Ao escritor e cineasta Antón Dobao o que máis o asombra da crise é que as caricaturas se publicaron hai algúns meses e é "agora, precisamente, cando xorde o rebumbio". El desconfía de que "o rebumbio" sexa unha consecuencia do triunfo de Hamas en Palestina e dos intereses que occidente teña detrás. Dobao respecta "moitísimo" que os islámicos se sintan ofendidos polas viñetas, como os cristiáns se poden sentir ofendidos "por opinións sacrílegas". Pero "a relixión é unha cuestión estritamente privada e o resto da xente ten dereito a expresar o que lle parece calquera dos elementos que forman parte da relixión".

En calquera caso, a polémica leva a Dobao a unha reflexión: "¿Até que punto a exacerbación do integrista religioso no mundo árabe non é responsabilidade directa de occidente, con Estados Unidos á cabeza? Durante décadas dedicáronse a dinamitar toda posibilidade de réximes laicos panárabes. O último caso flagrante foi o de Iraq, pero non é o primeiro nin o único: Os talibáns foron unha arma da CIA contra o goberno comunista de Kabul e os servizos secretos israelís sufragaron nun tempo a Hamas. Ao capitalismo occidental interesoulle fomentar valores transcendentais, relixiosos, irracionais, para enfrontalos aos valores laicos de tendencia socialista, emerxente no mundo árabe".

Esa visión compártea o escritor e editor Fran Alonso, autor do libro *Territorio ocupado* sobre a traxedia do pobo saharauí. "A fanatización do islam, que en principio non tiña por que ser unha relixión extrema, está impulsada polo choque de culturas e procede da imposición das leis americanas e occidentais no mundo, coa política económica e militar americana como base do imperialismo e o colonialismo". Iso, porén, non lle vale para desculpar as súas protestas contra as caricaturas: "fomos educados nuns valores que conquistamos con moito esforzo e non podemos asumir que nos silencien,

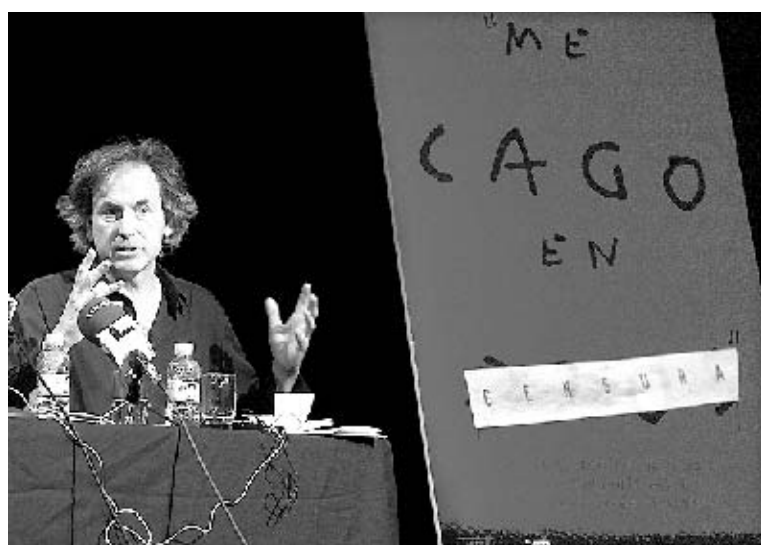
que ningunha relixión nos impoña a súa lei de silencio. Iso é intolerable. Tamén recoñezo que debemos ser autocríticos e comprensivos sobre a nosa política co mundo árabe. O principal culpable é o noso colonialismo e quizais certa incompreensión por parte de Europa cara a outras culturas".

Para Pedro Puy, catedrático de Dereito Financeiro na Universidade de Santiago e habitual colaborador de GALICIA HOXE, os recentes acontecementos son un síntoma máis dun conflito ideolóxico e político moi profundo, do que xa houbo outras manifestacións do pasado, como a polémica dos veos na escola francesa. "É simplemente", puntualiza, "unha contradición entre unha sociedade aberta e democrática e outra sociedade pechada e teocrática, e produce de vez en cando conflitos que, en ocasións, se utilizan politicamente".

Puy considera que as teses de Sami Nair sobre o enfrontamento entre dúas relixións –a islámica e a da liberdade– son "en xeral bastante correctas" porque cando se fala de respecto "hai que falar de respecto mutuo e nalgúns casos, pode haber excesos: non se entende e tampouco se comprende o alcance do exercicio das liberdades básicas. É algo recíproco".

Manuel Outeiriño, poeta e profesor de Teoría da Comunicación na Universidade de Santiago, ten claro que os diarios daneses fixeron "moi ben en publicar as caricaturas". Se alguén non o entende, engade, "que faga un esforzo. Etimoloxicamente, caricatura vén do italiano e significa cargar. ¿Que importa se se fixo con algo que, de seu, é irrepresentable? Nada: representouse dunha maneira cargada de tintas, grotescas. Sinceramente, defendo o dereito dos xornalistas a facer caricaturas, porque non é unha representación seria". Máis crítico se amosa na petición por parte dos países islámicos de desculpas. ¿Desculpas por unha caricatura? Iso nunca: é botar abaixo toda a nosa idea da liberdade de expresión".

Esta posición non lle impide a Outeiriño atacar as teorías do medo que se lanzan desde occidente, con pensadores como Samuel Huntington, famoso polo seu libro de catastrofismo social *O choque das civilizacións*, antítese do termo acuñado polo ministro de Exteriores español, Miguel Ángel Moratinos, da Alianza das civilizacións. "Hai xente que pode crer que as diferenzas culturais son un grave problema, pero as supersticións son un problema moito máis grave".

A presión do fundamentalismo católico

Un dos máis graves sucesos contra a liberdade de expresión por parte dos grupos relixiosos españois e a extrema dereita foi a agresión da que foron vítimas no 2004 o actor Fernando Incera Pérez e o dramaturgo Íñigo Ramírez de Haro, protagonista e autor –respectivamente– da obra *Me cago en Dios*, cuxa estrea en Madrid contou coa manifestación de varias dúzias de persoas que protestaban por utilizar esa expresión no título. O centro Tomás Moro presentou unha querela contra a obra, como onte presentou outra querela contra o espectáculo do célebre pallaso Leo Bassi *Revelación*, estreado precisamente en Santiago de Compostela o pasado verán dentro da última edición do Festiclown.

Á esquerda, Íñigo Ramírez de Haro, autor de 'Me cago en Dios'. Á dereita, protesta de musulmáns contra a visita de Rushdie á India no ano 2003

Salman Rushdie e o Corán

Sen dúbida ningunha, o máis célebre escritor dos ameazados polo fundamentalismo islámico é o anglo-indio Salman Rushdie, autor de *Os versos satánicos*, onde parodiaba o Corán. Contra Rushdie, o xa falecido aiatolá Jomeini do Irán pronunciou unha *fatwa* e varios gobernos e organizacións ofreceron millónarias recompensas por asasinalo. O escritor tivo que vivir durante anos escondido e con escoltas, nunha situación duramente criticada polos círculos mundiais de liberdade de expresión. Unha das súas escasas aparicións públicas tivo lugar en Compostela, nun congreso do PEN. Posteriormente, a inquina fanática contra o escritor minguou e puido recuperar o pulso de certa liberdade.

"Repugnancia" é o que sente o director de GALICIA HOXE, Caetano Díaz, ante unha crise que a el, asegura, o perturbou de xeito especial. Cre, para empezar, que a crise foi provocada premeditadamente –"non sei por quen nin por que"– e continúa cualificando "de ataque sen precedentes á liberdade de expresión" a campaña dos islamistas. "Cando ditadores e fanáticos intentan dicirme o que está ben e o que está mal, a quen podo criticar e a quen non, o único que se me pasa pola cabeza é indignación e un certo temor. Porque un dos piares básicos do noso sistema de valores é a liberdade de expresión: sen ela, o resto de liberdades entran nunha espiral moi complicada".

O que máis perigoso lle parece son os intentos por parte dos fundamentalistas relixiosos de "mesturar a esfera privada coa pública". Como antídoto a estes excesos, recoméndalles aos dirixentes islamistas que prediquen mesura e contención, porque "os seis mil afgáns que saen protestar á rúa, alentados pola ira do profeta, non saben de que vai a súa propia proposta. Non o creo, nin sequera que saiban que se fixeron caricaturas de Mahoma". Para Caetano Díaz, os únicos que deberían pedir perdón nesta crise son os islamistas aos dinamarqueses e, ademais, rexeita os chamamentos á sensatez realizados por certos políticos, como Bush ou Zapatero: "O interese supremo da democracia son os valores sociais nos que educamos e a liberdade é o principio básico".

Ese pulo evidente dos fundamentalismos tamén o detecta o director de GALICIA HOXE en sociedades como a española, dentro dunha dinámica de regreso "ás relixións e aos deuses" como resposta aos numerosos problemas da sociedade global, "que nos teñen abraizados a todos. Con todo, quere supor que esta reacción se debe a un reflexo do choque entre unhas civilización e outras. "O islamismo está nun proceso de expansión e dáme a impresión que tamén de agresión. Como acto reflexo, as sociedades das democracias de occidente

buscan nos seus deuses a resposta a este avance".

A cuestión para Outeiriño non é o problema dunha caricatura, dunha relixión ou dunha crenza, senón o uso que se lle dá a calquera deses elementos para crear conflito. Un conflito que el non considera equiparable ao rexurdimento en España do fundamentalismo católico, coas súas continuas manifestacións contra leis gobernamentais como o matrimonio entre persoas do mesmo sexo ou a consideración da relixión católica como materia optativa. "Europa, pese á presión dalgúns partidos, segue sendo laica".

Tampouco Puy ve comparable a situación do mundo islámico coas proclamas católicas en España ou a filiación do presidente de Estados Unidos, George W. Bush, co fundamentalismo evanxélico. Ao seu xuízo, o discurso dos sectores relixiosos da sociedade americana non trata de impoñerse no conxunto da sociedade e converter a relixión na norma política dos cidadáns. Trátase, máis ben en Europa, "dun problema relacionado con certo cuestionamento ou abandono dun conxunto de prácticas éticas e morais relixiosas, cunha reacción de volta aos vellos principios".

A periodista Isabel Bugallal cre que o problema xorde das distancias culturais "enormes" e que en España ou Estados Unidos non pode falarse dun fundamentalismo relixioso tan feroz como o dos países islámicos. "A dereita", explica, "atrinchérase tanto aquí como nos Estados Unidos na relixión pero por moito que Bush invoque eses valores, é difícil falar dunha teocracia como ocorre en certos estados islámicos. En España, o que lle ocorre á Igrexa católica é que ten uns privilexios e non quere perdelos. Amárrase ao concordato franquista –que como diríamos, foi onte– e apela aos cincuenta anos de réxime dun señor que, por certo, morreu na cama. Iso non se evapora dun golpe. O Partido Popular tamén o utiliza e o que fan Igrexa e PP é retroalimentarse mutuamente. Por suposto, iso non quita que a dereita española sexa ultramontana".

O caso de Naguib Mahfuz

Cando aínda non se apagou o lume da controversia polas caricaturas de Mahoma no mundo árabe, agora é unha obra do premio Nobel exipcio Naguib Mahfuz a que levanta a polémica no seu propio país. Neste caso, signo dos tempos que corren, a Mahfuz atácanos non por se resistir á censura e plantarlle cara ó islamismo, senón precisamente por se pregar a el. A novela máis famosa de Mahfuz, *Filhos do noso barrio*, a que lle valeu recoñecemento mundial, está paradoxalmente prohibida en Exipto desde a publicación en 1959 de varios fragmentos por entregas nun diario exipcio.

A Universidade de Al Azhar, a máis alta autoridade do Islam sunita, considerou entón o seu contido "blasfemo" para Alá e os seus profetas e prohibiu a novela, que tivo que publicarse na liberal Beirut uns anos despois. Aínda que Mahfuz gañou entón o Premio Nobel (en 1988), algúns teñen a memoria moi longa, e en outubro de 1994 un extremista islámico tentou matalo. Máis tarde declarou ante os tribunais que quería vingarse polas blasfemias dunha novela que probablemente nunca lera. O escritor, agora con 94 anos, quere publicala de novo, e para iso pediu o aval de Al Azhar, e non só do goberno, como podería ter feito.

Esta actitude de Mahfuz espertou as iras dos intelectuais laicos, que consideran que pedir a aprobación dos censores de Al Azhar para unha obra literaria significa aceptar a súa influencia e a súa autoridade na cultura exipcia. Pero o que máis sorprendeu ós círculos laicos é que Mahfuz chegou mesmo a solicitar que un notorio islamista, Ahmed

Kamal Abu el Magued, lle escriba o prefacio da obra para "lavala" de calquera contido sospeitoso. Abu el Magued defende no seu prefacio a novela porque –asegura– non contén ataques, nin sequera velados, contra a relixión, Alá nin os profetas do Islam.

Varios intelectuais lanzaron unha campaña contra o que consideran excesiva intromisión das instancias relixiosas na cultura exipcia. "Rexeito

tallantemente toda intervención de Al Azhar neste asunto, porque darlles tal dereito sería como admitir que Al Azhar aínda pode desempeñar o papel de censor de publicacións, o que me parece inadmisíble", dixo Ibrahim Al Moalem, cuxa Editorial Casa de Oriente é a única responsable da publicación das obras de Mahfuz.

Outros intelectuais formaron unha "fronte" para presionar o ancián Mahfuz –que vive, xordo e cego, recluído no seu domicilio– para que lle retire a súa petición a Al Azhar en nome da liberdade de expresión e de opinión.

"Se eu fose Al Moalem, non dubidaría nin un segundo; publicaría a novela sen esperar ningunha aprobación de Al Azhar", dixo o escritor Gamal Ghitani, mentres que o seu colega Farida al Naqash non dubida en criticar a Mahfuz porque "a súa petición a Al Azhar fixo recuar a liberdade de expresión varios anos atrás". Magdi al Daqaq, editor da publicación mensual *Al Hilal*, mostrouse máis conciliador, pois rexeitou que Al Azhar poida impor o seu crite-

rio nas artes e as letras, pero ó mesmo tempo considerou que a manobra de Mahfuz foi "sensata e realista".

Mahfuz, como tantas estrelas do mundo artístico e cultural exipcio, antano famoso pola súa apertura de miras, parece que sucumbiu á onda de conservadorismo que invade toda a rexión árabe.

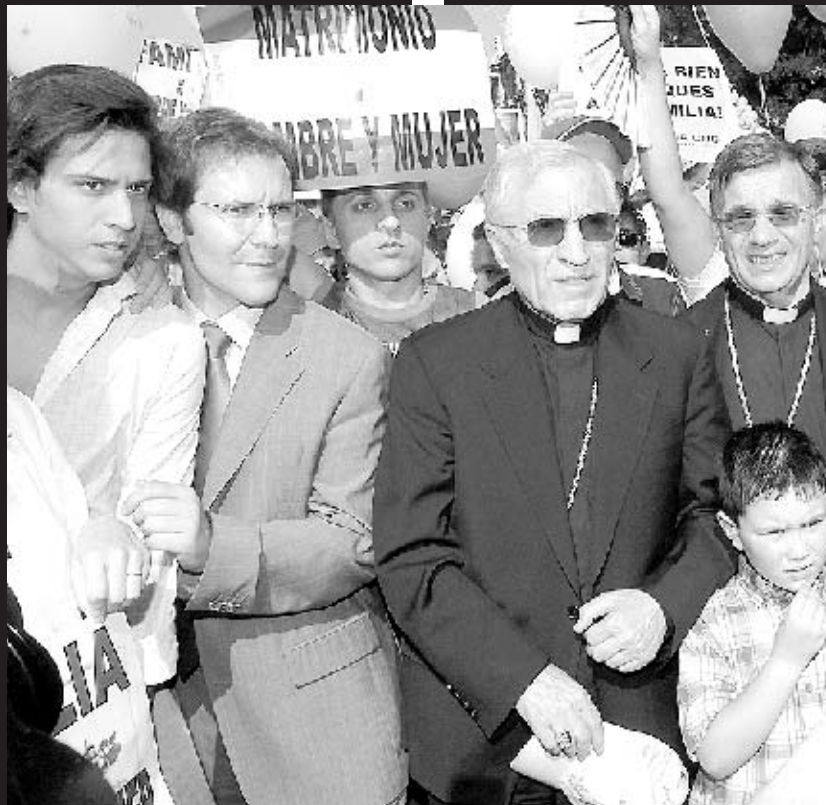
Arriba, publicación dunha das caricaturas no xornal francés 'Liberation' como apoio á liberdade de expresión. Abaixo, o escritor Naguib Mahfuz nunha foto de arquivo pertencente ao ano 2004

Para Antón Dobao, o momento histórico que nos toca vivir é especialmente propicio para o triunfo das visións teocráticas, sexan islamistas ou cristiás. "No caso de España", subliña, "estamos nun período de reacción radical, paragolpista, da dereita máis reaccionaria da Igrexa católica. A Igrexa tivo un papel fundamental na guerra civil. Chegouse a falar de nacionalcatolicismo e iso é o que creo que representan o Partido Popular e a súa relación coa Igrexa católica. Dáse un mantemento do espírito nacionalcatolista, que une a cuestión nacional coa relixiosa, un parámetro social absolutamente inaceptable para a sociedade.

Iván Prado vai máis alá e ponlle nomes propios á situación: "Dáse o fundamento como unha estratexia da dereita e do capitalismo internacional. E dáse porque lle interesa aos centros de poder mundial. O fanatismo relixioso, a cultura conservadora e os valores tradicionais enarbóranse porque facilitan a confrontación. Por tanto, emprégase". No caso español, el considera que o discurso conservador relixioso contra a liberadde sexual "interesa", pois "facilita a confrontación contra un goberno progresista, que lle pode dar certo respiro ás liberdades cidadáns e, por tanto, ser un freo ao mercado".

Respecto de Iraq, cre que as razóns básicas son as mesmas: a expansión do modelo capitalista require este tipo de intervencións: a guerra xera un mercado. As placas tectónicas dos grandes imperios económicos xeran, na súa expansión, rozamentos e explosións. Actualmente, o que sucede é, simplemente, un choque de placas tectónicas".

Fran Alonso, pola súa banda, non sabe explicar as causas

dese rexurdimento dos fundamentalismos, pero cre que se debe "ao desencanto da política, un dos signos característicos do noso tempo". Ante a certeza de que as prácticas políticas se van afastando máis e máis dos cidadáns, "a xente agárrase a valores do pasado, que non teñen que ver co progreso. Vólvese a ese integrismo católico que, polo momento, non provocou altercados graves. Pero todo integrismo pode chegar á violencia. Niso, o integrismo católico é tan rexeitable como islámico".

Germán Sierra, en cambio, non cre que en España ou no resto de Europa poida falarse dun rexurdimento dos

fundamentalismos relixiosos. Trátase, máis ben, "de intereses de tipo material que utilizan determinadas relixións para defender determinados intereses". A igrexa, engade o autor de *Alto voltaje*, "xoga intereses económicos e o que pasa entre os musulmáns ten tamén un trasfondo social e económico forte".

A difusión e a transcendencia deses movementos fanáticos obedece máis "ao sensacionalismo dos medios" que "a unha auténtica chamada de deus". É, ao ver do escritor, unha cuestión de como o percibimos os cidadáns. "Nun país laico como Turquía ¿canta xente está indignada coas viñetas e quere crear un

conflicto coa Unión Europea, na que, por certo, pretende entrar? A porcentaxe é moi pequena pero a televisión ponche as quince mil persoas que se manifestan en vez dos oitenta millóns de persoas que non saen da súa casa e iso terxversa a perspectiva". En España, "asistimos a cuestións aireadas polos medios que á xente lle interesan moi pouco. Vivimos mergullados nun mundo sensacionalista que se axiganta desde os medios comunitarios. Por iso hai unha perda de relevancia dos grandes partidos políticos e dos grandes medios de comunicación".

O holocausto nas caricaturas de Irán

O periódico iraniano *Hamshari* (O Cidadán) convocou na súa edición do martes un concurso internacional de viñetas sobre o holocausto e os crimes de Estados Unidos baixo o título *¿Onde está o límite da liberdade do occidente?*. "A pregunta dos musulmáns e da opinión pública é ¿permite a liberdade de expresión occidental tratar temas como os crimes de EEUU ou o holocausto, ou é só para insultar o sagrado das relixións do mundo?", sinala o anuncio do rotativo. *Hamshari* explica que o seu concurso non busca vingarse das caricaturas do profeta do Islam pese a que convoca os artistas a presentar as súas obras en relación cos dous temas mencionados (o holocausto e os crimes de EEUU).

Estados Unidos desmárcase de Europa na polémica

Os grandes medios informativos de Estados Unidos desmarcáronse de Europa ao criticar a publicación das caricaturas de Mahoma, que consideran unha "provocación" no "conflicto entre civilizacións". O diario *The New York Times* indicou que informar do conflito sen publicar as caricaturas é unha opción "razoable" para organizacións que xeralmente se absteñen de "ataques gratuítos" contra símbolos relixiosos. O *Times* insiste, ademais, en que os debuxos son "doados de describir por escrito". "Os periódicos deben absterse de publicar caricaturas ofensivas de Mahoma en nome do valor por excelencia da Ilustración: a tolerancia", sinalaba o *Boston Globe* nun editorial. Só *The Philadelphia Inquirer* reproducíu as caricaturas.

Arriba, manifestación contra o matrimonio entre persoas do mesmo sexo, que estivo apoiada pola Igrexa católica e presidida polo arcebispo de Madrid, monseñor Rouco Varela. Abaixo, protestas en Irán polas viñetas e queima dunha bandeira de Estados Unidos en México